

Foaia Dineazar

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române

Abonamente Parohii cl. I . . . . . 500.000 Lei cl. II . . . . . 400.000 Lei cl. III și subc. . . . . 300.000 Lei		APARE DUMINECA MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ		Conc. prot. . . . . I parohii cl. . . . . II " " " " " III și subc. 300. Diferite publicații cm. □ 1000

Or. B. Biblioteca Universității Reg. Ferdinand I
Cluj

Lupta și atitudinea preotului de azi

Suntem creați. Dumnezeu a creat omul și îi poartă de grijă în toată complexitatea lui: trup și suflet. Pentru trup îi dă din darurile sale sănătate și hrană. Pentru suflet ajută biata omenire la vremurile de răscruci după planul său divin și prin intervenția sa neînțetată în lume. Istoria lumii arată momentele de intervenție directă ale Divinității în lume.

Iar când a fost „plinirea vremii” a trimis Dumnezeu pe înșuși Fiul său ca să înființeze împărăția sufletească a lumii, după modelul împărăției cerești. Și pentru realizarea acestei împărății ne-a arătat Fiul Dumnezeesc cum să ne rugăm în „Tatăl nostru”: „*Vină împărăția Ta, facă-se voia Ta precum în cer, așa și pe pământ*”.

Organizația care să cuprindă această împărăție cerească a înființat-o pe pământ Domnul nostru Iisus Hristos, și ea este: *Biserica*.

S'au încercat înainte de Hristos și după El diferite sisteme sociale de viațuire a omului, dar au căzut ca imperfecte. Și este natural, căci toate sistemele își au originea dela om, care este imperfect.

Creștinismul își are originea dela Dumnezeu și are din însușirile divine: vecinicia, universalitatea și perfecțiunea.

Ce sistem social de viațuire împreună a oamenilor are principii mai superioare decât creștinismul cu iubirea dintre frați, iertarea, ajutorarea, dreptatea, libertatea și trăirea pe pământ, dar cu gândul în cer, la moarte și la răsplata nefățarnică a veciniei?

Creștinismul, dela originea sa, a avut de dus o luptă permanentă și aspră, căci venia să cultive credința în locul necredinței, vecinicia în locul efemerului, iubirea ca

bază a armoniei în locul răzbunării cu haosul și forța, trudnica virtute în locul plăcutului vișit. Și atunci corpul, ogorul vișitului, al etemerului, al răzbunării și al forței s'a opus. Iată deci în împărăția cerească de pe pământ — creștinismul — războiul virtuții cu vișitul.

Și Biserica a luptat și luptă cu toate mijloacele în grădina sufletelor pentru stăpînire a vișitului care înabușă virtutea ca o buruiană plantă nobilă.

Fiecare creștin în sine este un ostaș al creștinismului, dar *preotul este și comandant și apărător al ostașilor credinței și răspunzător pentru această împărăție*.

Este comparat cu păstorul oilor. Apoi păstorul când lupul i-a intrat în staul nu se mulțumește numai ca să-l scoată, ci caută să-l alunge, ori stârpească, asigurându-și astfel turma.

Este comparat cu grădinarul florilor virtuții din suflete. Și grădinarul își apără florile plivind buruienile.

Preotul, deci apărătorul virtuții, care este baza împărăției sufletești, duce o luptă în toată forma cu vișitele.

Dar cum vișitul se înrădăcează adânc în societate și devine chiar plăcut și punct de etalaj, și numai prezența preotului — considerat fiind ca reprezentant al virtuții — trezește neplăcere și neliniște în omul păcătos, căruia i-a adormit conștiința și nu dorește a mai fi stingherit în viața sa vișioasă.

Dar Hristos din contra trezește pe preot la luptă promițându-i fericirea împărăției vecinice: *Fericiți veți fi când vă vor batjocori pe voi și vă vor goni și vor zice tot cuvântul rău în contra voastră minșind pentru mine.*

Apostolii au înțeles fericirea și au luptat. Sf. Ap. Pavel ne spune prin câte a trecut și Sf. Scriptură cu Tradiția ne arată suferința luptei.

Urmași ai apostolilor și conducători ai împărăției sunt preoții.

Preotul este duhovnic. Astfel el împărtășește credinciosului ce vine de bună voie și îi cere din harurile divine. Ca duhovnic își hrănește turma. Aici nu duce nici o luptă, căci este în altarul harului și al liniștei. Dar Biserica, nu are ca scop numai păstrarea harului și împărtășirea lui celui ce o cere, ci aducerea lumii întregi ca să-l ceară. Așa a făcut întemeietorul ei.

Preotul este misionar. Dacă duhovnic fiind are de lucru cu blândețe de oi și în cuprinsul bisericii, ca misionar trece peste cuprinsul împărăției, caută caprele spre a le îmblânzi, luptă cu necredința, cu schizma și cu păcatul în larga lui noțiune.

Lupta lui de misionar este de a îmblânzi și converti și de a aduce pe cei necredincioși, schismatici și păcătoși până la ușa bisericii, când se vor pleca sub epitrahilul duhovnicului.

Hristos, Sf. Apostoli și preoții cu necredincioșii din cei 1947 ani au fost misionari.

Și noi trebuie să fim misionari, căci vremurile se repetă.

Lupta noastră de astăzi, în linii mari se dă cu aceiași dușmani ai împărăției de care vorbim: *necredința, schizma și păcatul.*

Pe cei căzuți în acestea (necredință, schizmă și păcat) îi căutăm pretutindeni și luptăm cu blândețea și muștrarea — după sfatul Scripturii — să-i aducem în hotarele harului și ale împărăției creștinismului, pentru ca oamenii să le fie bine și să trăiască mulți ani pe pământ și fericiți în cer.

Și căutându-i pe aceștia, preotul și Biserica trece peste hotarul oricărei ideologii sociale și grupare de partid.

Acum preotul plutește peste interesele micilor grupări omenești trecătoare și luptă după porunca divină pentru realizarea împărăției generale și vecinice.

Aceasta fiind realitatea pură, grupările sociale omenești, cari toate au în ele păcătoși, schismatici și necredincioși să nu considere pe preot ostil, ci folositor pentru împărătia păcii, a iubirii și a liniștei, pentru care preotul luptă.

În acest loc al vieții în care e pus preotul și scop pentru care este pus, preo-

tul să lupte cu toată viața sa, neînfricoșat de nimenea și cu atitudinea Domnului nostru Iisus Hristos; a Sf. Apostoli, martiri, părinți bisericești și preoți înaintași.

Dacă nu o fac, turma se risipește, mai Marele Păstorilor ne osândește, iar preotul își deține slujba ca un neputincios, ori năimit, ce nu aduce un bogat folos.

Pr. Ilie Câmpianu

„Sfinți“ și „fericiți“ Părinți ai Bisericii

(Continuare și sfârșit)

Acum, câteva cuvinte despre titlul de *μακάριος*, beatus, fericit.

Sf. Scriptură numește fericiți pe cei cari mor întru Domnul, *μακάριοι οἱ νεκροί* (Apoc. XIV, 13). Sf. Vasile rezervă acest apelativ exclusiv celor adormiți (cf. C. H. Turner, *Μακάριος* as technical term., in: Journal of Theological Studies t. XXIII, 1922, p. 33) Un antic îndreptar pentru compunerea epistolelor, care este pus pe seama lui Proklos uneori, alteori pe seama lui Libanos, dă printre altele următorul model de scrisoare în care citim chiar dela început: „Ne-a impresionat foarte mult moartea fericitului (*τοῦ μακαρίου*) cutare, încât nu ne-am putut opri de a nu-l jeli și plânge“. (Poclos, De forma epistolari, Nr. 21, in: Epistolographi Graeci, ed. R. Hercher, Parisiis, 1873, p. 10).

Nu însă oricărui mort, se dădea acest calificativ. În cazul nostru, beatus — *μακάριος*, este numit scriitor trecut din viața de aici, care s'a remarcat într'un mod deosebit și, care în consecință, este venerat mai mult ca un oarecare altul. (I. Zeiller, Les origines chrétiennes dans les provinces Danubiennes, Paris, 1918, p. 158). În special se aplica însă celor ca au avut vre-un rang în demnitatea bisericească, episcopilor sau presbiterilor (H. Delehaye, Sanctus. Essai sur le culte des saints dans l'antiquité, Bruxelles, 1927, p. 70).

Acestea odată stabilite, ne putem pune întrebarea cine acordă titlurile de sfânt, fericit, ori scriitor bisericesc. Răspunsul: a) Biserica în special și, b) tradiția în general.

a) „În primele veacuri proclamarea de sfânt se făcea în chip spontan, în momentul morții sfântului sau puțin după aceea. Astfel Meletie al Antiohiei, care a prezidat al II-lea sinod ecumenic și care a murit în timpul acestuia, a fost numit sfânt de către Grigorie al Nispei pe când își ținea cuvântarea în fața corpului neînsuflețit al lui Meletie. De asemenea Cyrill al Alexandriei imediat după moarte a fost numit sfânt și această numire a fost confirmată de sinodul IV ecumenic, care s'a ținut șapte ani mai târziu. Conștiința generală a celor cari constituiau Biserica, decidea dacă o persoană trebuia sau nu să fie sfânt“. (Hrysostom Papadopoulos, Despre proclamarea sfinților în Bis. ort. (în l. greacă), Atena, 1934, p. 2, ap. Dr. N. Popescu-Prahova, Canoni-

zarea în Bis. ort., în: Candela, Cernăuți, An. L—LII, 1939—1941, p. 441). Mai apoi sinoadele, în opera de stabilizare a învățaturii celei adevărate, se refereau când la un scriitor, când la altul, numindu-i sfinți sau fericiți, consacându-i astfel posterității, cu aceste titluri. (cf. M. Păslaru, Valoarea scrierilor patristice, R. Vălcii, 1933, pp. 12—14).

b) În ceea ce privește tradiția, opera săvârșită de ea este aceea care a determinat hotărârile Bisericii și sinoadelor. Credincioșii erau aceia cari investeau în primul rând cu titlul de sfânt sau fericit, pe unul dintre ei care se impunea prin anumite însușiri deosebite. Clement al Alexandriei (Strom. I, 1) scrie: „Pe învățătorii noștri îi numim fără ezitare părinți”. Într-o epistolă a lui Alexandru către Origen, vorbindu-se despre Panten și Clement, se spune: „Știm pe acești fericiți părinți care ne-au precedat *πατέρας γὰρ ἴμεν τοὺς μακαρίους ἐκείνους προοδεύσαντας*” (Eusebiu, Ist. bis. VI, 14, 9, ed. E. Schwartz, 3, Leipzig, 1922, p. 235).

O sfortare imensă depune în acest sens Decretul Gelasian, sau: „De libris recipiendis et non recipiendis (ed. Ernst von Dobschutz, în col. Texte und Untersuchungen, Dritte Reihe XXVIII Bd., 4 Heft, Leipzig, I. C. Heinrichs, 1921, textul la pp. 21—60), care se străduiește a cataloga pe măsura autorității și sfintenției lor, pe scriitorii și operele creștine apărute până la acea dată.

Socotește sfinți și ortodocși, iar operele lor bune de citit, pe următorii: Cyrilian al Carthaginei, Grigorie de Nazianz, Vasile al Cappadociei, Athanasie al Alexandriei, Ioan al Constantinopolului, Theofil al Alexandriei, Hilarie al Pictaviei, Ambrosie al Mediolanului, Augustin al Hipponiei, preotul Hieronym, cucernicul bărbat Prosper (al Aquitaniei), papa Leon, etc... (IV, 2 sq.). Dacă pe toți aceștia îi numește beatus, beatissimus ori sanctus, altora nu le dă nici un apelativ de acest fel; ex: „Rufinus vir religiosissimus”, „Origenis”, „Eusebius Caesariensis”, „Orosius vir eruditissimus”, „venerabilis vir Sedulius”, „Iuvencus”, „Tertullianus”, „Lactantius”, „Africanus” (Sextus Iulius), „Commodianus”, „Arnobius”, etc. (IV, 5 sq.; V, 7 sq.).

Acest catalog al „cărților cari trebuiesc primite”, cu pretenția de a se întemeia pe autoritatea lui Hieronym (illa sentimus, qua beatum Hieronymum sentire cognoscimus), cuprinde însă multe erori. L'am menționat doar pentru laudabila intenție ce-a manifestat-o, continuând în acest fel ceea ce „Fragmentul Muratori” se încercase a realiza câteva secole în urmă. (cf. H. Leclercq, art. Décret Gelasien, în: Dict. d'arch. chrét. et de liturgie, VI, 1, Paris, 1924, col. 725 sq.).

Iată dar autoritatea care conferă titlurile de *háglos* ori *makários*: Biserica pe de-o parte, Tradiția pe de alta. Iar criteriile ce s'au avut în vedere sunt cele 4 menționate mai la început: antichitatea, ortodoxia, sfintenția vieții și recunoașterea de către Biserică.

Se va putea obiecta însă: sunt unii pe care-i numim sfinți sau părinți și totuși au profesat unele erezii: Grigorie al Nysse spre pildă admite apocastaza (Cuv. Catehetic, XXVI, 8;

XXXV, 13—15, ed. L. Mériquier, Paris, 1908, pp. 124, 168—177; Despre suflet și înviere, Migne, P. G. XLVI, col. 152 sq) și este traducianist (cf. E. Stéphanou, La coexistence initiale du corps et l'âme d'après s. Grégoire de Nysse et s. Maxime l'Homologéte, în Échos d'Orient, Paris, 25-e année, Nr. 167 Juillet-Septembre, 1932, pp. 304 sqq) Ioan Cassian e semipelagian, etc...¹ Nu fără de temei se spune de atâtea ori că, disecând minuțios opera fiecărui Părinte, e imposibil să nu găsești urme de erori doctrinale, Chiar Athanasie, „columna ortodoxiei”, în tratatul său „Despre întruparea Logosului” (Migne, P. G. XXV, col. 960 D sqq), are unele accente de curat panteism, iar în „Despre sinoade, (cap. 41, Migne, P. G. XXVI, 765) se arată favorabil utilizării, e adevărat sub anumite rezerve, a termenului *ὁμοιόβατος*. Erorile lor însă se datoresc timpului în care au trăit, timp de mari frământări și de uriașe încercări de stabilizare a canonului dreptei credințe. Față de imensa contribuție ce au adus-o în formulările dogmatice, unele mici devieri, le-au fost trecute cu vederea. În plus, studii și cercetări recente au revizuit procesul de erezie al multor Părinți. Semipelagianismul lui Ioan Cassian s'a dovedit astfel a fi doar o învinuire lipsită de temei (D. S. Balanos, Este eretică învățătura lui Ioan Cassian despre Grație? Extras, (în l. greacă), Atena, 1936, 12 pp.). Cu alt prilej ne vom strădui a demonstra, pe bază de documente, lipsa de ereticitate a episcopului got Ulfila.

Așa dar obiecția indicată mai sus, nu-și are o justificare solidă. O altă dificultate o ridică însă încercarea, mai modernă să zicem, de a face sfinți pe unii pe cari vechea și unanima tradiție nu i-a socotit ca atare. E cunoscut în Apus cazul lui Boetius (E. K. Rand, Founders of the Middle Ages, ed. 2, Cambridge, 1929, pp. 179—180; G. B. Piccoli, Il senato romano e il processo di Boetio, în Archivio storico italiano, Serie VII, vol. XV, Florence, 1931, 207—208), iar în Răsărit cazul lui Fotie (cf. M. Jugie, Theologia dogmatica christianorum orientalium, t. II, Parisiis, 1926, p. 683 în apendice). Intrucât însă le lipsește amândurora consensul întregii Biserici (cf. W. Bark, The Legend of Boethius Martyrdom, în rev. Speculum, Cambridge, vol. XXI, Nr. 3, July, 1946, pp. 312—317; Dr D. Lucaciu, Cultul lui Fotie în Biserica Răsăritului disident, în rev. Cultura creștină, Cluj, An. XX (1940) Nr. 3—4, Mart.-Sept., pp. 141 sqq.)² patrologii îi vor socoti, tot ceea ce au fost până acum: scriitori bisericesti. Cel mult dacă-i putem da celui de-al doilea titlul de „fericit”, în urma funcției eclesiastice ce a ocupat-o.

În fine, o ultimă dificultate: sunt unii pe care romano-catolicii îi numesc sfinți, iar orto-

1. Nu lipsesc și acuze de ordin moral. Cyrill al Alexandriei este astfel bătuit de punerea la cale a uciderii flosoafiei Hyppatia. După cum se exprimă cineva, „marele ambițios Cyrill episcopul de atunci al Alexandriei, n'a fost, după unii, străin de fapta nelegiuită”. (N. Bănescu, Chipuri și scene din Bizanț, Cluj, f. a. p. 9) Acest lucru n'a putut însă fi documentat cu precizie. Problema rămâne de aceea în suspensie.

2. Nădăjdum să putem arăta într-o zi, bazați pe corespondența patriarhului mitropolitan, exceptionalele însușiri morale și intelectuale cu care era îmbodobit. Aceasta, abstracție făcând de titlul ce eventual am conveni să-l acordăm.

doșii fericiți (ex. Augustin, Hieronym...) Pe Hieronym îl scoatem din discuție, ca unul care a oscilat prea mult între eroare și adevăr. Rămâne însă Augustin. Dece nu-l numim și noi sfânt? Avem impresia că în acest caz e necesară o revizuire de atitudine.

Sinaxarul lui Nicodim Aghioritul (1819) în ziua de 15 Iunie, are următoarea însemnare: „amintirea sfântului nostru Părinte Augustin Episcopul Hipponiei“ (la S. Salaville, St. Augustin și Orientul, în rev. Observatorul, Beiuș, An. III, 1930, Nr. 4—6, p. 301). Antihim Mazarakes, editorul Didahiilor lui Ilie Miniati (Αἰδάζαι εἰς ἱερὰ ἄγλια μὲγάλην ἑορταστικὴν καὶ εἰς ἄλλας κωνσταντῖν τῶ ἐπιφανοῦ καὶ ἑορταῖς, Ἡμερὰ καὶ ἡρῶν πανηγυρικῶν λόγων Venetia, 1849, Introd. p. 26) îl numește pe celebrul convertit și autor al confesiunilor: „ὁ ἱερός Ἀδγουστίνος“. Vechi manuscrise românești, îl socotesc tot sfânt. Așa: „Kecragorion al dumnezeescului și sfințitului Augustin episcopul Ypponiei“, tălmăcit de Gerontie și Grigorie, Măn. Neamțul; „Viața celui întru sfinți părintelui nostru Augustin“, Măn. Neamțul, 1814; „Apanthisma (adică adunare de flori) fealuri de fealuri de rugăciuni umilincioase, care cuprinde și dumnezeestile cuvântări și cereri privitoare către dumnezeiasca dragoste, a sfințitului Augustin episcopul Ypponiei“ (cf. I. Bianu și N. Hodoș, Bibl. rom. veche t. III, fasc. I, Buc. 1912, p. 96; I. Bianu și D. Simionescu, Bibl. veche rom. t. III, fasc. 3—8 Buc. 1936, p. 526. Iar Ms. 3536 dela Acad. Rom. (din sec. XIX, poate 1819), cuprinde printre altele, următoarea tălmăcire: „Rugăciuni către prea sfânta Troiță a dumnezeescului și sfințitului Augustin, episcopul Ypponiei“.

Ce ne împiedică așa dar, a-l numi și noi sfânt? Câte câteva erori doctrinare pe care le-a comis în ceea ce privește sf. Har mai alés? Am văzut însă că nici un sf. Athanasie, ca să nu-l numim decât pe el, nu poate fi scutit de unele învinuiri. (cf. Pr. I. D. Petrescu, Condacul nașterii Domnului, Buc. 1940, p. 14 n. 15 și 59.

În concluzie deci: există deosebire între sfinți și scriitori bisericești. Sfinți, Părinți îi vom considera numai pe acei scriitori „cari trăesc în primele opt secole creștine, cari au păstrat și propovedit ortodoxia în doctrină, cari au practicat o viață morală sfântă și au fost recunoscuți ca atare de Biserică... În scrierile lor acești Sfinți Părinți depozitează revelația divină ce o aveau dela înaintași prin viu graiu și închid la finele sec. VIII, atât hotarele Tradiției dogmatice cât și depozitările revelației“. Dr. D. Rezuș, Aghiolgia ortodoxă, Caransebeș, 1940, p. 88; Idem, Tradiția dogmatică ortodoxă, C-sebeș, 1939, pp. 261—263). Toți ceilalți sunt fericiți, sau scriitori bisericești.

Diacon N. Corneanu

*) Am fi voit să dăm și olistă completă, pe categorii a sfinților, fericiților și scriitorilor bisericești. Spre a nu ne întinde prea mult, renunțăm pentru pe altă dată.

Din preceptele filosofilor despre viață

În clipe de greu sbucium sufletesc, o carte bună este cel mai indicat remediu pentru consolare. Aceasta, fiindcă sub nici o altă formă nu se poate evita întristarea, deși — trebuie să recunoaștem — tot ceea ce noi numim suferință, se datorește nouă înșine, rezultat al greșelilor sau nepăsărilor noastre.

Înarmați însă cu o voință solidă — grație unei autoeducații în acest sens — putem înfrunța cu mai multă seninătate toate necazurile, toate mâhnirile.

În această lume întinată cu păcate, scopul vieții creștine e: să revenim la omul virtuos, fiindcă: „cel virtuos e înțelept, cel înțelept e bun iar cel bun e fericit“. — zice Boetiu. Va trebui pentru realizarea acestui ideal creștin să avem tăria sufletească de a ne împotrivi răului, înfrângând în noi poftele și deschizând drum pornirilor bune.

În admirabile cadre practice Marc-Aureliu, ne face aceste recomandări: „Adu-ți aminte de a face tot ce e potrivit cu rațiunea, de a fi cumpătat în toate prilejurile, de a fi pios, senin, blajin, a disprețui zădărnicia trufiei“. „Să suferi cu răbdare pe cei ce te jignesc pe tine și fără a-i jigni la rândul tău“. „Să nu ai ureche pentru cei ce te bârfesc, și observă cu drepte faptele și felul de a se purta oricui“. Astfel îndrumați: „nu ne vom teme — zice Epictet nici de surghiunul lui Aristide, nici de temnița lui Anaxagora, nici de sărăcia lui Socrate“... Căci „Cele mai mari rele ale noastre — ne spune Ieremia Taylor — ne vin dela noi înșine, și în noi deasemenea trebuie să căutăm binele cel mai mare“. Insuși Socrate întărește aceste spuse când zice: „E mai bine să suferi răul decât să-l săvârșești“. Iar Plutarch ne învață că: „vom putea scoate mai multă bucurie din binecuvântările ce vin asupra noastră, dacă le presupunem lipsă, și dacă cugetăm din când în când la acei care suspină după sănătate, la popoarele incinse în războiu, care suspină după pace“... sau „dacă ne asemuim altora, să privim spre acei care sunt mai săraci ca noi, mai îndurerați“...

Și fiindcă munca cumpătată este un factor care contribuie la scurgerea timpului cu mai mare ușurință, alungând micile mâhniri și agitări, Emerson zice: „Mun-

cește în fiecare ceas al zilei". „Indeletni-te-te cu munca, fie ca-i înaltă, fie ca-i de jos; cultura cerealelor sau compunerea unei poeme, dacă-i săvârșită onest și cu toată conștiința fi-vei răsplătit fie în cele materiale, fie în cele morale"... Și mai presus de toate: „Răsplata unei munci bine făcută, este simțireade a o fi făcut bine". Dacă nici prin muncă nu reușim să căpătăm liniștea sufletească și alungarea gândurilor triste, „sunt două mijloace — zice Puskin — s'o căpătăm — pacea — dacă ne este trebuincioasă... munca, sau să ne umplem sufletul cu gânduri plăcute". „Nu știu fiindcă n'am învățat din copilărie ce palate încântătoare de gânduri putem pune împotriva adversității: fantazii strălucitoare, aduceri aminte plăcute, povestiri frumoase, proverbe adevărate, comori de gânduri neprețuite și liniștitoare, pe care grijile nu le pot turbura, pe care durerea nu le poate umbri, pe care sărăcia nu le poate răpi, palate pe care nici o mână nu le poate clădi, și care slujesc de lăcaș sufletelor noastre".

S'ar putea înșira volume — nu pagini de revistă — din gândirile marilor cugetători antici, unii moraliști păgâni, precepte cari vor avea valoare morală pentru tot universul.

De încheiere reproducem următorul precept al lui Plutarh: „Să primim clipa de acum, fără să ne plângem, să ne aducem aminte de trecut cu recunoștință și să așteptăm viitorul cu bucurie și încredere, fără teamă și fără înfruntare".

Inv. Nicolae Mihailescu

Pelerinaje la Mănăstirile din eparhie

1. Izvorul Miron — Balta caldă — Românești

În trecutul nostru sbuciumat, de furtunoasă existență creștinească și românească, mănăstirile au avut un rol covârșitor, întotdeauna, de regenerare sufletească.

În momente de refugiu sufletească, într-o lume care nu mai este, fiecare din noi, ne putem da seamă, de binefăcătoarea influență pe care au avut-o aceste sf. lăcașuri de închinăciune, asupra sufletului neamului nostru.

Căutând aici pe Iisus, departe de sgomotul lumii, în mijlocul naturii, desmoșteniții vieții, ca și cei cu sufletul împovărat de mulțimea greșalelor, Ît găseau și cu ranele sufletești, în parte cicatrizate, în lupta vieții, cu puteri noi, nebănuite, se reîntorceau.

Și, dacă din negură de veacuri, se conturează chipul atâtor creștini, care își căutau puteri noi

de viață în preajma sf. mănăstiri, numărul celor care îl caută și azi pe Iisus, la aceste sf. lăcașuri, nu este mai mic.

În eparhia noastră s'a creat o frumoasă tradiție, de a se îndrepta mulțime de credincioși, din apropiere și chiar din mari depărtări, la sf. mănăstiri pe care le avem, în tot cursul anului, dar mai ales la anumite sărbători și la hramul mănăstirilor.

Anul acesta, de sf. Ilie, la Sf. *Mânăstire Izvorul Miron*, a fost o neobicinuită afluență de creștini, știindu-se încă de anul trecut, că va coborî în mijlocul lor Arhipăstorul.

P. S. Sa Episcopul nostru Veniamin, însoțit de Prot. Dr. I. Crețiu-cosilier ref. eparhial, și de Diac. D. Băloni, a sosit în Făget, încă de Sâmbătă seara. Aici, a fost găzduit în casa ospitalieră a Păr. Protopop I. Munteanu.

Aflându-se de sosirea P. S. Sale, corul din Făget, al cărui președinte este Dl deputat Victor Feneșiu, a făcut Arhipăstorului o frumoasă serenadă. Plăcut surprins, P. S. Sa a mulțumit în cuvinte adânc simțite, dirijorului ca și coriștilor, pentru dragostea filiască pe care și-o arată, considerând acest atașament al lor, ca fiind îndreptat spre sf. noastră biserică strămoșască, al cărei slujitor este.

Măine zi, dimineața, Arhipăstorul, s'a îndreptat spre Sf. Mânăstire.

La poarta sf. lăcaș, P. S. Sa a fost primit cu „Întru mulți ani Stăpâne", cântat de corul „Doina" din Făget și bineventat de Păr. Protosincol I. Balintoni, staretul mănăstirii, înconjurat de mulțime preoți, îmbrăcați în odăjdii și de credincioși dornici să-și vadă Arhipăstorul.

Adânc mișcat de această frumoasă primire, Prea Sfințitul nostru Stăpân, răspunde la cuvintele de bineventare, arătând importanța sf. lăcașuri de închinare, pentru sufletul omenesc, dornic de mântuire.

Până la sf. mânăstire preoții și credincioșii dela intrarea în curtea sf. mănăstiri se încolonează în procesiune. Cei care erau pe cale se prostern în fața Arhipăstorului și astfel într-o atmosferă de adâncă religiozitate se începe oficierea Sf. Liturghii arhieresti în mijlocul naturii, înaintea sf. mănăstiri.

P. S. Sa Episcopul Veniamin, înconjurat de Prot. I. Munteanu, Dr. I. Crețiu, P. Bancea, doisprezece preoți și doi diaconi, secondat de melo-dioasa alternanță a răspunsărilor la ectenii date de Corul „Doina" din Făget, de sub conducerea D-lui S insp. școlar A. Brașovan, prin oficierea Sf. Liturghii arhieresti, a ridicat atâtea suflete, pe aripile nevăzute ale rugăciunii, spre înalțimile nemărginite ale Cerului.

La priceasnă, într-o predică patetică, P. S. Sa, a insistat asupra nimieniciei vieții acesteia, arătând, prin frumoase exemple luate din viața de toate zilele, că la nimic nu folosesc omului, avuțiile, onorurile, etc., dacă și-a pierdut sufletul.

Fără de credință și dragoste nimic nu suntem.

Într-o altă ordine de idei a arătat ce rol binefăcător și covârșitor au avut sf. mănăstiri în viața neamului și datorința noastră a tuturor credincioșilor, de a-l căuta aici pe Iisus, atunci când suntem mai oboșiți în lupta cu adversitățile acestei vieți.

În decursul sf. Liturghii a fost hirotonit de diacon, absolventul de teologie D. Grama. Această hirotonire a impresionat mult pe cei mai mulți

credincioși, care nu mai văzuseră cum se fac hironirile.

La sfârșit, P. S. Sa, după împărțirea anaforei, a împărțit copiilor și credincioșilor și cărți de rugăciuni, iconițe și cruciulițe.

...Numai cine a văzut Arhipăstorul în mijlocul turmei credincioase la asemenea solemnități, își poate da seama îndeajuns, de importanța pelerinajelor pentru viața sufletească a poporului și de necesitatea de a se continua pe drumul tradițiilor de veacuri.

2. La Vasiova. În ziua de 20 Iulie c. fiind hramul și al sf. mânăstiri Sf. Ilie dela Izvor din Vasiova și aici, s'a făcut, conform tradiției create, un impresionant pelerinaj.

Delegatul P. S. Sale Părintelui nostru Episcop Veniamin a fost P. Cuc. Prot. Dr. M. Bănescu, consilier referent eparhial.

Sosit cu o zi înainte de ziua hramului, a organizat întregul pelerinaj, în așa fel, încât toți cei prezenți, preoți și credincioși au rămas adânc impresionați. Toată noaptea s'au făcut rugăciuni de călugări și preoți albiți de povara anilor, ca și de tânări slujitori în via Domnului.

Impresionant era tabloul văzut în hoaptea întunecoasă, la lumina miilor de lumânări.

Preoți rugându-se în mijlocul turmei ingenuchiate, pentru izbăvirea de păcate și refacerea sănătății trupești și sufletești... Numai cine n'a văzut asemenea tablouri, poate rămâne rece, necutremurat de puterea credinței și a rugăciunii.

...Liturgia a fost oficiată de un mare sobor de preoți.

Răspunsurile liturgice au fost date în parte a primă a sf. Liturghii de corul maieșelor, iar în partea a doua, de corul din Bocșa-română, sub conducerea Dlui Dir. Pancan.

Atmosfera creată era înălțătoare de suflătoare.

Intr'o asemenea atmosferă, la priceasnă, își începe predica Păr. Prot. Dr. M. Bănescu, care își duce auditorul cu patruzeci de ani în urmă, când s'au făcut primele începuturi ale frumozărilor așezăminte de pe valea Godinovei.

Câte adversități n'au întâmpinat ctitorii sf. mânăstiri, dar credința toate le-a învins. Și, dacă cei de atunci au reușit să pună temelii solide, pentru veacuri, acestor sf. așezăminte, datori suntem cei de azi să le desăvârșim.

Frumoasa tradiție creiată va consolida aceste așezăminte și urmașii ne vor binecuvânta.

Insistând asupra importanței așezămintelor bisericesti în viața neamului, încheie, cu apelul ca nimeni să nu se depărteze de Hristos.

...Numai cine n'a fost, niciodată, în viața sa, la serbarea hramului, nu-și poate da seama de efectul transformator pe care îl au asupra sufletului omnesc, asemenea pelerinaje.

Prin aceste pelerinaje se face cea mai trinitică legătură cu trecutul nostru creștinesc și se consolidează mărețul edificiu al spiritualității neamului pentru veacurile viitoare.

Iată de ce, în eparhia noastră, P. S. Sa Episcopul nostru Veniamin, an de an, ia măsuri de organizare și dă o deosebită importanță acestor pelerinaje, care fortifică sufletele dornice de înălțare morală, mai mult decât alte manifestațiuni cu caracter religios.

Raportor.

INFORMAȚII

Orașul nostru a găzduit în ziua de 13 Iulie a. c. corul Lugoșului dirijat de Dl. Prof. D. Stan.

Acest cor a dat răspunsurile la Sf. Liturgie din biserica catedrală într'un mod înălțător. Iar în seara aceeași zile a prezentat pe scena teatrului nostru comunal piesa „O noapte furtunoasă“ de I. L. Caragiale.

Prea Sf. Sa Păr. Episcop Veniamin a felicitat dirijorul și s'a întreținut cu coriștii.

Acest cor merită felicitări și Lugoșul laudă că îl are.

Orașul Lugoș prin lege a fost ridicat la rangul de municipiu.

Ioan Codrea Codrescu din Lătureni, Eparhia Clujului și-a vândut boii din jug și a donat întreaga sumă pentru terminarea bisericii din satul lui.

Fapta dovedește că mai sunt oameni plini de puterea creștinismului.

Producătorii agricoli potrivit dispozițiilor art. 1 din Legea Nr. 25 publicată în Mon. Of. Nr. 159 din 15 Iulie a. c. — „Au dreptul să dispună în mod liber de produsele lor, cu excepția unei cote de produse, care va fi vândută obligatoriu Statului, prin mandatarii săi“.

Prețul oficial al grâului a fost stabilit la 36.000 Lei la kg.

S'au pus în circulație bancnote de 5.000.000 Lei, cari au în mijloc lupoaca.

Noul an școlar va începe la 7 Sept., iar în lunile de iarnă Dec. și Ian. școlile vor lua vacanță pentru economii de lemne.

Liceul de fete „Regina Mamă Elena“ din Caransebeș, a avut următorul rezultat la examenul de bacalaureat ținut la Lugoș în sesiunea Iulie 1947: C. Smădescu 8,10, S. Șandru 7,70, M. Ștefăniță 7,50, H. Dancea 6,90, S. Domășneanu 6,60, M. Iana 6,30, H. Boica 6,20, P. Drăgoi 6,10, E. Baltagă, M. Crâsta, F. Crâsta și A. Seșan 6,00.

Rezultatul examenului de bacalaureat la comisia din Oravița-Caraș. Din cei 24 absolvenți ai Liceului „Traian Doda“ din Caransebeș, prezentați în 20 Iunie la comisia de bacalaureat din Oravița, au fost declarați bacalaureați următorii: Brânzei D., Brânzei N., Cârpan V., Cotoșman L., Crista N., Ciucu Alex., Cusma Gh., Drăguț P., Gaița C., Jurchescu M., Medă V., Nichita P., Rațiu I., Roșca D., Sattinger R., Silistraru A., Stanciu M., Toma I.

Adunarea generală a Astei Bănățene, din Timișoara, la 22 Iunie c., și-a ales un nou comitet de conducere. Președintele a fost ales profesorul univ. Dr. Petru Râmneanțu, dela Facultatea de Medicină a Universității din Timișoara. Printre președinții de onoare a fost ales și P. S. Sa Episcopul nostru Veniamin, iar ca membru activ profesorul Dr. Gh. Cotoșman, dela Academia noastră teologică. În ședința dela 9 Iulie a. c., Comitetul

Regionalei Astrei bănațene procedând la constituirea secțiilor sale, a ales cu unanimitate din clerul eparhiei noastre pe următorii: Prot. Dr. Marcu Bănescu, profesor și cons. ref. eparhial și Diacon. Nicolae Corneanu, profesor la Academia teologică, în secția literară; Prot. Dr. Iacob Crețiu, consilier ref. eparhial, în secția economico-financiară și pe Prot. Dr. Gh. Cotoșman, președinte al secției istorice.

Chemare. Schitul de pe Muntele Semenic sfințit anul trecut, primește anul acesta la 6 August „Schimbarea la față” pentru a doua oară pe Prea Sf. Sa, care va servi liturghie arhierască.

C. Preoți și credincioși cari pot lua parte la acest pelerinaj sunt invitați.

Distrusă de luptele confesionale acum secole de zile, *Mân. Mracunea* azi ne găsește în roșu.

Este cea mai veche mănăstire a eparhiei noastre.

Credincioșii grăniceri se sbat pentru terminarea ei în secolul nostru.

În ziua de 15 Aug. a. c., „Adormirea Maicii Domnului” brumul sf. mănăstiri, se va organiza primul pelerinaj după reface.

Prea Sf. Sa Păr. Episcop Veniamin va lua parte la acest pelerinaj și va servi Sf. Liturghie.

Credincioșii din jur în frunte cu C. Preoți sunt invitați a lua parte în număr cât mai mare, dată fiind importanța acestui prim pelerinaj și entuziasmul tuturor pentru terminarea acestei sf. mănăstiri.

Plagiere. Aflăm cu surprindere și indignare că articolul de fond „*Preoțimea și imperativul vremii*” semnat de Păr. N. Ciurescu din Ramna și apărut în „Foaia Diecezană” Nr. 26—27 din 29 Iunie 1947 este copiat cuvânt din cuvânt după articolul de fond cu titlul „Pentru doctorii sufletelor” semnat de O. Goga apărut în revista „Cuvântul” Nr. 1, anul I din 1 Dec. 1921 a Ministerului Cultelor și Artelor.

PARTEA OFICIALĂ

CONCURSE

Nr. 3246 B. 1947.

Pentru primirea studenților la Academia noastră teologică din Caransebeș, pe anul școlar 1947/48, se cer următoarele condițiuni:

Cererile de primire se înaintează Consiliului eparhial, prin Oficiile protopopești până la 10 Septembrie a. c.

La cereri se anexează următoarele documente:

1. Extras de botez,
2. Extras de naștere dela Of. stării civile,
3. Diploma de bacalaureat sau de absolvire a seminarului teologic,
4. Certificat de moralitate dela Oficiul parohial, vizat și de Of. protopopesesc,
5. Certificat medical despre starea sănătății dela medicul de circumscripție,
6. Declarația părinților sau a tutorelui că vor suporta toate cheltuielile reclamate de întreținerea petentului în Internatul diecezan.
7. Studenții an. I. vor prezenta la înscriere

o declarație scrisă și de părinți sau tutore la Oficiul parohial, că după terminarea studiilor teologice vor servi în eparhia noastră cel puțin 5 ani, iar în caz contrar vor restitui toate beneficiile avute.

8. Studenții din altă eparhie vor prezenta cartea canonică dela chiriarhul respectiv.

Toți studenții ai căror părinți nu locuiesc în Caransebeș, sunt obligați să locuiască în Internatul diecezan. Sunt obligați apoi, ca până la 31 Octombrie 1947 să-și procure uniforma sau cel puțin vesta preotească.

Toți studenții se vor bucura de asistență medicală gratuită și medicamente. Cei care dovedesc purtare morală bună și progres la studii, vor beneficia și de bursă.

Studenții care vor fi primiți în an. I, se vor prezenta în ziua de 28 Septembrie a. c. la ora 9 a. m. la Rectorat, pentru examenul medical și de aptitudini muzicale. Acei care nu se vor prezenta la înscriere se vor considera retrași din Academie.

Taxa de întreținere în Internat este:

1. Fiecare student va aduce, în două rate și anume la înscriere și după vacanța de Crăciun, (1|2—1|2), următoarele alimente:

- a) făină de grâu 120 kgr. — b) porumb 100 kg. — c) cartofi 150 kg. — d) fasole 16 kg. — e) untură 10 kg. — f) brânză 10 kg. — g) ouă 50 buc. — h) ceapă 10 Kg. — i) untdelemn 3 kg. — j) varză 30 kg. — prune uscate 5 kg. — l) Chimion 1/2 kgr. — m) ștergar de cânepă pt. bucătărie 1 buc.

În afară de aceste alimente, fiecare va mai plăti lunar anticipat câte 1,000,000 (un milion) lei, pentru internat, și câte un milion anual — la înscriere — drept didactru, baie, medic, bibliotecă, etc.

Consiliul eparhial își rezervă dreptul de a majora sau reduce aceste sume, după împrejurări.

P. Cuc. Păr. Protopopi și P. Cuc. Parohi și profesori de religie sunt invitați să comunice cele de mai sus tinerilor absolvenți de liceu sau seminar, arătându-le sublimitatea chemării preoților și îndemnându-i să se decidă acestei chemări.

Caransebeș, din ședința Consiliului eparhial ținută la 24 Iulie 1947.

Episcop:

† VENIAMIN

Consilier referent:

Prot. Dr. Marcu Bănescu

În baza decisului Ven. Cons. eparhial Nr. 1586 B din a. 1947, se publică concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în „Foaia Diecezană”, pentru ocuparea postului de paroh, în parohia II-a de clasa I-a, din parohia Ciclova-Română, tractul Oravița, rămasă vacantă prin moartea preotului Petru Lungu.

a) BENEFICII:

1. Sesiunea parohială, în extensiune de 45 jug. pământ arabil și fâneațe și anume: 9 jug. în Tramnici, 12 jug. în Dealul Viilor, 12 jug. în Vrănișul Sec, 12 jug. în Überland.
2. Intravilanul de sub Nr. 1.
3. Birul parohial
4. Venitele stolare uzitate.

b) INDATORIRI:

Preotul ales este obligat a-și îndeplini toate datorințele preoțești și pastorale, a predica regulat, în fiecare duminică și sărbătoare și a catehiza la școala primară, fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele către Stat și comună, cad în sarcina noului preot ales.

Preotul ales este îndatorat a se îngriji de repararea casei parohiale, fostă școală confesională.

Cei ce doresc a ocupa acest post, întrucât vor avea cvalificația pentru parohi de clasa I-a, precum și binecuvântarea arhierescă, să-și înainteze cererile, adresate consiliului parohial din com. Ciclova-Română, prin Prea On.-Of. Protopresbiteral al tractului Oravița și să se prezinte în vreo duminică sau sârbătoare în sfânta biserică, cu prealabila incuviințare a protopopului, spre a-și arăta dexteritatea în oratorie, tipic și cântare, însă nicidicum în ziua alegerii.

Ciclova-Română, din ședința consiliului parohial, ținută la 27 Aprilie 1947.

Președinte,
Ioan Stoia
paroh

Notar,
Vasile Arjoca

Nr. 147/1947. Protopopiatul Oraviței

în conțelegere cu mine

Virgil Musta
protopop

În baza ordinului Venerabilului Consiliu eparhial Nr. 2194 B. 1947 din 2 Maiu 1947 se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Foaia Diecezană pentru ocuparea postului de preot la parohia de cl. II din comuna **Borlova** protopresbiteratul Caransebeș, devenită vacantă prin transferarea preotului Stauca Simion.

I. Beneficii:

1. Sesiunea parohială în extensiune de 34 jughere, 613 stânjeni patriți.

2. Răscumpărarea stolei uzitate pentru botezuri, cununii și înmormântări se stabilește anual de către adunarea generală la propunerea Consiliului parohial cu ocazia întocmirii bugetului anual parohial, suma stabilită repartizându-se pe suflete.

3. Pentru celelalte servicii religioase stola uzitată.

4. Nefiind casă parohială preotul ales se va îngriji singur de locuință.

II. Îndatoriri:

Preotul ales este obligat a-și împlini toate datorințele preoțești și pastorale — a predica regulat în biserică în fiecare duminică și sârbătoare; a catehiza la școala primară fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Cei ce doresc să ocupe acest post întrucât vor avea cvalificația cerută pentru parohii de cl. II precum și binecuvântarea P. Sf. Sale Episcopului diecezan — să-și înainteze cererile adresate Consiliului parohial ort. rom. din Borlova prin Prea On. Oficiu Protopresbiteral al Caransebeșului.

Reflectanții se vor prezenta pe lângă prealabila incunoștințare a Prea On. Protopresbiter, trecând într-o Duminică sau sârbătoare în sf. Biserică spre a-și arăta dexteritățile în cântare, tipic și oratorie, însă nicidicum în ziua alegerii.

Președinte:
Prot. Ic. Sifor D. Iavorschi
administrator parohial

Secretar:
N. Boșcai
dir. școlar

Redactor responsabil **Pr. ILIE V. CAMPANU** revizor eparhial

Nr. 203/1947

În conțelegere cu oficiul protopopesec
Caransebeș, 18 Iulie 1947.

Isaia Suru
protopop.

În baza deciziei ven.-lui Consiliu Eparhial Nr. 2377 B. din 12 Iunie 1947, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Foaia Diecezană pentru postul de paroh la parohia de cl. II-a din comuna Valeapai, protopopiatul Bocșa Montană, devenită vacantă în urma trecerii la pensie a preotului Emilian Stoian.

I. BENEFICII:

1. Sesiunea parohială în. extindere de 96 jug. cad.

2. Un intravilan de 700 stj. p. în interiorul comunei.

3. Locuință în natură: locuința din fostă școală confesională.

4. Venitele stolare uzitate.

II. ÎNDATORIRI:

Preotul ales este obligat a-și îndeplini toate datorințele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminică și sârbătoare și a catehiza la școala primară fără nicio remunerație.

Toate impozitele cad în sarcina preotului ales.

Cei ce doresc să ocupe acest post, întrucât vor avea calificația cerută pentru parohiile de cl. II-a precum și binecuvântarea P. S. S. Episcopului diecezan, să-și înainteze cererile — adresate Consiliului parohial ort. rom. din Valeapai — P. On. protopopesec din Bocșa-Montană.

Reflectanții se vor prezenta pe lângă prealabila incunoștințare a P. On. Protopop tractual în vreo Duminică sau sârbătoare în sf. biserică pentru a-și arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratorie, însă nicidicum în ziua alegerii.

Valeapai, din ședința extraordinară a Consiliului parohial, ținută la 3 Iulie 1947.

Președinte, Secretar,
Preot Cornel Țintariu *Ioan Frant*

ad. Nr. 92-1947 prot.

În înțelegere cu subsemnatul:

Dr. N. Iorgovan
protopop

Nr. 3252 B/1947

Acest concurs se aprobă și se publică cu aceea că — în baza aliniatului ultim al §-lui 29 din Regulamentul pentru parohii și în baza deciziei consistorial data 3 Martie 1914 și respectiv 14 Aprilie 1914 Nr. 3058 B/1914, ridicat și la valoare de concluz sinodal, cu concluzul Nr. protoc. 33/1914 precum și avându-se în vedere decizul P. Ven. Consistoriului mitropolitan Nr. 358/1928 din 13 Noemvrie 1929 — enunță obligamentul credincioșilor de a presta și birul parohial, care este o parte integrantă și legală a datațiunei preoțești.

Caransebeș, din ședința Consiliului eparhial ținută la 24 Iulie 1947.

Episcop:
+ VENIAMIN

Consilier referent:
Prot. Dr. M. Bănescu